Enderrock | Jordi Novell | Actualitzat el 08/12/2020 a les 07:30

Crònica d'una mort (no) anunciada

Avui es compleixen 40 anys de l'assassinat de John Lennon

John Lennon, 1974 | F. Bob Gruen

L'assassinat de **John Lennon** va marcar emocionalment tota una generació. Jo era massa jove per entendre-ho -set anys-, però en conservo el record. Tornant a casa de l'escola, tot baixant pel carrer Sicília de Barcelona, el germà gran d'un company de classe, va dir-li a un amic: "Saps que han matat a **John Lennon**?". En aquell moment, no tenia la més remota idea de qui coi era aquell personatge.

Lennon va ser una de les icones musicals i socials més importants del segle XX. Fundador de **The Beatles** -la banda de pop més exitosa de la història-, la seva importància en la cultura popular moderna és pràcticament inabastable. La seva mort va esdevenir un esglaó més per alimentar un mite que, quatre dècades després, no s'ha aprimat gaire.

Què hi feia, però, un 'heroi de la classe obrera' al Nova York dels anys setanta?

Helter Skelter

El matrimoni **Ono-Lennon** s'havia instal·lat a la ciutat nord-americana perquè, segons afirmava, a Anglaterra no li era possible passejar pels parcs. Establir-s'hi, però, no va ser fàcil. El permís de residència no l'aconseguí fins al juliol de 1976, després d'haver hagut de patir la persecució de la CIA i del departament de policia. El seu activisme pacifista, l'oposició al conflicte bèl·lic del Vietnam i la creixent paranoia de l'administració Nixon van provocar que el 1972 n'ordenessin la deportació. Una bona crònica d'aquests fets estan recollits al documental *The U.S. vs. John Lennon* (David Leaf/John Scheinfeld, 2006).

Video: https://www.youtube.com/watch?v=CmdiVvlPEtI
Disposat a establir-se als Estats Units, **Lennon** va voler llogar l'any 1973 una residència al bell mig de la ciutat. La seva primera opció, però, van ser els apartaments Langham; just al costat, però en aquell moment no tenien cap espai disponible. L'edifici del costat, el Dakota, construït el 1884, tenia un aspecte lleugerament fantasmagòric, i no es considerava precisament un edifici de luxe, malgrat el seu innegable valor patrimonial. Servia com a residència de d'actors i directors de cinema vinguts a menys, així com de personatges bohemis de la ciutat. Tot i que acostumava a estar ple, l'actor **Robert Ryan** va deixar-lo en aquell moment, a causa de la recent mort per càncer de la seva dona, l'actriu i escriptora **Jessica Cadwalader**, el maig de 1972. **Ryan** moriria poc després, el juliol de 1973, a causa de la mateixa malaltia. L'apartament, el número 72, estava al setè pis i garantia unes fantàstiques vistes sobre Central Park. L'edifici, a més, estava ben guardat per una gran porta de ferro i un vigilant de seguretat des d'una garita les 24 hores del dia.

L'edifici d'apartaments Dakota, al voltant de 1890

La junta de residents dels apartaments Dakota, que dirigien l'edifici, no va acceptar de bon principi al *beatle*. No hi volien diplomàtics ni estrelles del rock. L'assistent de **Lennon**, John Hendricks, prou ocupat en la campanya "Save John and Yoko" per a l'obtenció del seu permís de residència, va haver de convéncer la comunitat del Dakota que a l'apartament 72 no s'hi organitzarien festes ni s'escoltaria música a un volum insuportable. En anys posteriors, la junta va negar la residència al cantant de **Kiss** Gene Simmons (1979), **Billy Joel** (1980) i **Carly Simon** (2003).

Els apartaments Dakota s'havien fet famosos per haver estat l'emplaçament que el director polonès **Roman Polanski** havia escollit per gravar *Rosemary's Baby* l'any 1968; una cinta protagonitzada per **Mia Farrow** que havia estat un gran èxit i alhora havia revolucionat el cinema

de terror. **Polanski** era, a finals dels 60s, l'*enfant terrible* de Hollywood; un director visionari amb una gran habilitat per crear ambients terrorífics a partir de la deconstrucció dels espais, com també havia demostrat anys enrere a *Repulsion* (1965). La vida de **Polanski** però, es va compartir en un infern a partir de l'assassinat de la seva dona **Sharon Tate** a mans dels seguidors de **Charles Manson**, un tarat obsessionat amb els **Beatles**, i en particular amb la cançó "Helter Skelter".

John Cassavetes i Mia Farrow rodant 'Rosemary's Baby' a l'entrada dels Dakota (1968)

In My Life

L'any 1975, **Lennon** va decidir sortir del focus mediàtic, dedicant el seu temps a la vida familiar i a criar en Sean, l'únic fill de la unió amb **Yoko Ono**, nascut el 9 d'octubre d'aquell mateix any. Només va participar en l'enregistrament d'una cançó que va escriure per **Ringo Starr**, "Cookin' (In the Kitchen of Love)"; un tema intrascendent per al disc del bateria *Ringo's Rotogravure* (Atlantic,

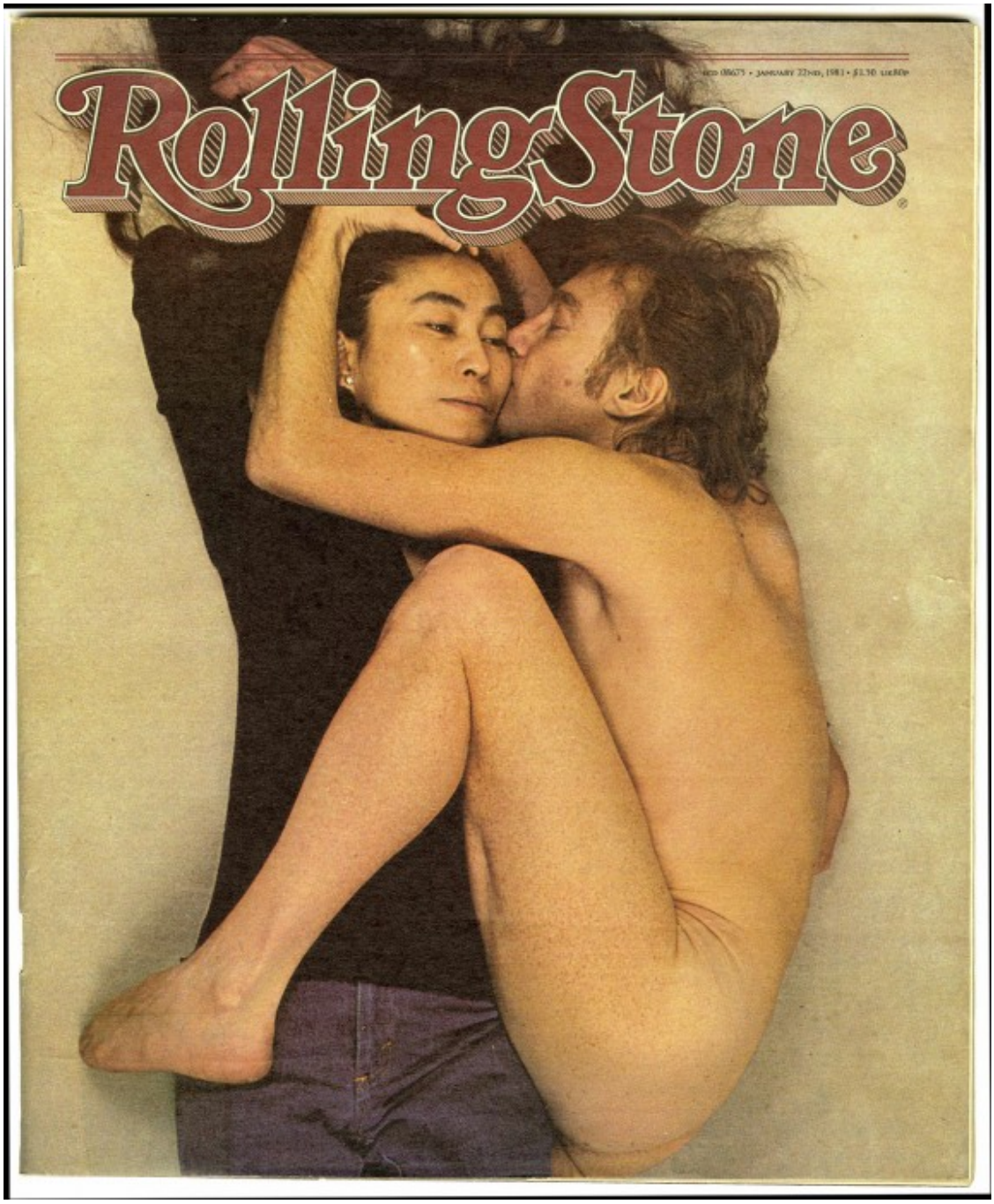
1976).

Video: https://www.youtube.com/watch?v=jrQTsOtePLY
Lennon no va donar senyals de vida musical fins el 23 d'octubre de 1980, data en la que es va publicar "(Just Like) Starting Over", un senzill d'avançament del que esdevindria el seu setè i darrer disc en solitari: *Double Fantasy* (Geffen), publicat el 17 de novembre de 1980. *Double Fantasy* va ser un retorn, d'entrada bastant mal rebut; un treball compartit amb **Yoko Ono** que incloïa cançons com "Watching the Wheels", "Woman" o "Beautiful Boy (Darling Boy)". L'artista japonesa també donaria mostres del seu més discutible talent musical a cançons com "Kiss Kiss Kiss".

Era la segona vegada que signaven conjuntament un treball; ja havien fet abans al doble *Some Time in New York City* (Apple, 1972). Les *demos* de les cançons havien estat enregistrades entre 1976 i 1980 al seu apartament dels Dakota, sovint amb l'ajut d'una màquina de ritmes. Alguns d'aquests enregistraments -com "Grow Old With Me"- van formar part del disc pòstum *Milk and Honey* (Capitol, 1984); i d'altres van ser treballats per **McCartney**, **Harrison** i **Starr** l'any 1995 per a la retropectiva *Anthology*: "Free As a Bird" i "Real Love".

A Day in the Life

El 8 d'octubre de 1980, **Lennon** complia amb les seves obligacions promocionals posant amb **Ono** per **Annie Leibovitz** a la icònica portada de la revista *Rolling Stone*. La fotògrafa es va traslladar als apartaments Dakota per fotografiar el músic, però **Lennon** insistia que a la sessió hi havia de participar la **Yoko**. El resultat d'aquesta sessió es va publicar en el número 335, editat el 22 de gener de 1981.

Portada de la revista Rolling Stone núm. 335

Poc després, la parella assisteix a una entrevista a la RKO Radio Network amb **Dave Sholin i Laurie Kaye**; un enregistrament que es va incloure parcialment com a *bonus track* a la reedició en CD de *Milk and Honey*.

Hores, més tard, **John** i **Yoko** van tornar a casa. A l'entrada de l'edifici Dakota s'hi congregaven tot de fans disposats a tenir un autògraf del cantant. **Lennon** només els va saludar; tenia pressa. La parella va aprofitar el temps per fer unes quantes trucades i jugar una estona amb el seu fill

Sean. A les cinc de la tarda, van sortir de nou dels Dakota i van atendre uns quants seguidors. Un d'ells, **Mark David Chapman**, que feia hores estava fent guàrdia a la porta dels apartaments, va aconseguir que **Lennon** li signés una còpia de *Double Fantasy*.

Fotografia de Lennon signant-li un disc a Mark David Chapman hores abans que l'assassinés

Lennon i **Ono** es van dirigir en limusina als estudis Record Plant per mesclar la cançó "Walking on Thin Ice", una peça de **Yoko Ono** que també es publicaria al pòstum *Milk and Honey*.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=9u7jf-TYoZk
Consideren anar a un restaurant, però en **John** té ganes de tornar a casa per dir bona nit al seu fill. Se'n tornen de nou als Dakota. Són les 22.50 h. A la porta de l'edifici, **Mark David Chapman**, un fan desequilibrat, li dispara cinc trets a una distància d'uns tres metres, quatre dels quals impacten en el músic. **Lennon** és dut ràpidament a l'hospital Roosevelt, on els metges tracten infructuosament de reanimar-lo. A les 23.15 h és declarat mort.

The End

Era la nit del 8 de desembre a Nova York; a Liverpool, era la matinada del dia 9. **Lennon** tenia només quaranta anys. Avui, fa exactament quaranta anys, jo baixava carrer Sicília avall sense entendre res.

«*I'm just sitting here watching the wheels go round and round*»